

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 162/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β΄)**

Συνεδρίαση της 12^{ης} Μαΐου 2014

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Χριστόδουλος Μπότσιος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής, Ελένη Σβολοπούλου.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 951.1./191/2014/14-2-2014 έγγραφο του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού/Δ/νση Λογιστικού/Τμήμα Ελέγχου.

Περίληψη ερωτήματος: *Εάν δύναται να ικανοποιούνται αιτήματα μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.), που εξέρχονται της ενεργού υπηρεσίας, για μη αναγνώριση στο Ταμείο του χρόνου της παραγράφου 3 του άρθρου 70 του πδ/τος της 21/31-10-1932 (Α' 387) και του χρόνου του λιμενοφύλακα που διανύθηκε πριν την ισχύ της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2913/2001 (Α' 102), όταν ο χρόνος αυτός αναγράφεται στη συνταξιοδοτική τους πράξη από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ως χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας ή ο χρόνος αυτός πρέπει να αναγνωριστεί ως χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας, για τον υπολογισμό του απονεμητέου μερίσματος ΜΤΝ, οίκοθεν με την υποβολή της αιτήσεως του εξερχομένου της ενεργού υπηρεσίας μετόχου, με βάση την πράξη κανονισμού συντάξεώς του από το ΓΛΚ και σύμφωνα με την διέπουσα το Ταμείο νομοθεσία.*

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, για την εξέταση του οποίου το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει αρμοδιότητα προς έκδοση γνωμοδοτήσεως, κατ' άρθρο 19 του ν. 3086/2002 «*Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.....*» (Α'324), σε συνδυασμό προς το άρθρο 25 του π.δ. 31/2007, το Νομικό Συμβούλιο του

Κράτους εγνωμοδότησε ως εξής:

I. Ιστορικό

Από το έγγραφο του MTN προκύπτει ότι το ερώτημα υποβλήθηκε με βάση το κατωτέρω δίδόμενο πραγματικό και νομικό πλέγμα:

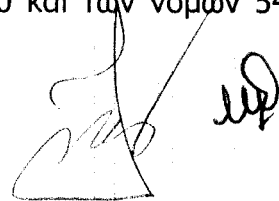
Το Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (MTN), απονέμει στους αποστρατευόμενους μετόχους του, κατόπιν αιτήσεώς τους, μέρος, δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του, κατά τις διατάξεις του π. δ/τος της 21/31-10-1932 (Α' 387), όπως ισχύουν.

Εξάλλου, δυνάμει των διατάξεων του ν. 2838/2000 (Α' 179) και 3016/2002 (Α' 110) θεσπίστηκαν μισθολογικές προαγωγές για το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Κατ' εξουσιοδότηση της διατάξεως της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 2838/2000 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Φ.951.1/58/10-12-2000 ΚΥΑ των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 90/2001), για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αφορούν στις θεσπισθείσες μισθολογικές προαγωγές για το MTN. Ειδικότερα, με την εν λόγω ΚΥΑ καθορίστηκε το καθεστώς επεκτάσεως των μισθολογικών προαγωγών στα μερίσματα του MTN, για τους συνταξιοδοτούμενους μετά την 1-7-2000, ήτοι μετά την θέση σε εφαρμογή του ν. 2838/2000, και ορίστηκε ότι το μέρος που αυτοί δικαιούνται προσδιορίζεται από το ύψος του μισθολογικού βαθμού στον οποίο υπολογίζεται και η σύνταξη από το ΓΛΚ.

Προσφάτως, όμως, το MTN γίνεται αποδέκτης αιτημάτων από μετόχους του, οι οποίοι, μετά την έξοδό τους από την ενεργό υπηρεσία, δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν την αναγνώριση, ως χρόνου μετοχικής σχέσεως στο MTN, του προβλεπομένου στην παράγραφο 3 του άρθρου 70 του π.δ/τος της 21/31-10-1932 χρόνου υπηρεσίας ή του χρόνου υπηρεσίας λιμενοφύλακα που διανύθηκε πριν την ισχύ της διατάξεως της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2913/2001, για τον οποίο δεν έχουν καταβληθεί κρατήσεις υπέρ MTN, ακόμη και αν στις περιπτώσεις αυτές ο συγκεκριμένος χρόνος, σύμφωνα με τις συνταξιοδοτικές πράξεις του ΓΛΚ, προσμετρείται στη συντάξιμή τους (θεμελιωτική ή και προσμετρητέα) υπηρεσία από το ΓΛΚ και κανονίζει τον υπολογισμό της κύριας σύνταξής τους, περαιτέρω δε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 1106/1980 (Α' 301) και της προμνησθείσας ΚΥΑ προσδιορίζει το ύψος της μισθολογικής προαγωγής και του ποσοστού επιδόματος χρόνου υπηρεσίας στο μέρος που τους απονέμει το MTN.

II. Νομοθετικό Πλαίσιο

A. Με το πδ της 21/31 Οκτ. 1932 (Α' 387) όλες οι εν ισχύι τότε διατάξεις, που αφορούσαν το MTBN, ήτοι του Κωδικοποιημένου νόμου 2740 και των νόμων 5481

και 5683, κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο νόμου «Περί Μετοχικού Ταμείου Πολεμικού Ναυτικού», υπό τον αριθμό 5481, στον οποίο, μεταξύ άλλων, ορίζονται τα εξής:

Στο άρθρο 19: «Υπό τον όρον μέτοχοι του ΜΤΠΝ κατά την έννοιαν του παρόντος, νοούνται τα πρόσωπα άτινα δικαιούνται κατόπιν αναλόγων και εν τω παρόντι οριζομένων υλικών εις αυτό εισφορών, να τύχωσιν αυτοί και ωρισμένα μέλη της οικογενείας των, οριζόμενα εν τω άρθρ. 26 των εκάστοτε παρεχομένων ωφελειών. Οι μέτοχοι διαιρούνται εις εν ενεργεία και αποστρατεία. Εις ουδένα δύναται να αναγνωρισθεί οπωσδήποτε η ιδιότητα του μετόχου του ταμείου, αν δεν έχη καταβάλη τας υπέρ του Ταμείου αναλόγους καταβολάς κατά την εν τω Β. Ναυτικού ή Β. Αεροπορία Υπηρεσίαν του».

Στο άρθρο 20, [όπως ισχύει μετά την προσθήκη που έγινε με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 2913/2001 (Α' 102)]: «Α'. Εν ενεργεία μέτοχοι είναι άπαντες οι τεταγμένοι εις το Β. Ναυτικόν το Λιμενικόν Σώμα και την Υπηρεσίαν των Φάρων (ως και εις την Αεροπορίαν εκ του Β.Ν. μεταταχθέντες) και την στρατιωτικήν ιδιότητα έχοντες παντός βαθμού του κλάδου, μόνιμοι Αξιωματικοί, Υπαξιωματικοί, Δίοποι, Λιμενοφύλακες».

Στο άρθρο 23: «Την ιδιότητα του ενεργού μετόχου απόλυσσι τα έχοντα αυτήν πρόσωπα εις τα εξής περιπτώσεις. 1..., 2..., 3..., 4. Δι' αποστρατείας, οπότε μεταπίπτουν εις την κατάστασιν του αποστράτου μετόχου και λαμβάνουν το κατά τας διατάξεις του παρόντος αναλογούν αυτοίς μέρος.....».

Στο άρθρο 24: «Απόστρατοι μέτοχοι είναι οι εκ της ενεργού υπηρεσίας απομακρυνόμενοι, είτε δι' αποστρατείας, είτε δι' αποτάξεως κατόπιν ανακριτικού, ή πειθαρχικού, ή ιατρικού Συμβουλίου ενεργοί μέτοχοι και δικαιούμενοι συντάξεως εκ του Δημοσίου Ταμείου.....».

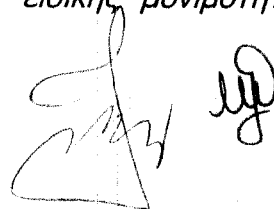
Στο άρθρο 65: «Το απονεμητέον εις έκαστον των δικαιουμένων κατά τας διατάξεις του παρόντος προσώπων ποσόν μερίσματος ορίζεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, επί τη βάσει των διατάξεων του παρόντος και του κατά την αρχήν εκάστου έτους, γενικού προσδιορισμού των μερισμάτων υπό του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τα κατωτέρω».

Στο άρθρο 66: «Εις την αρχήν εκάστου έτους και αφού περατωθή υπό του Λογιστηρίου του Ταμείου η κατάρτισις του Ισολογισμού του παρελθόντος έτους, το Δ. Συμβούλιον του Ταμείου..... προβαίνει εις τον προσδιορισμόν των μερισμάτων κατά βαθμούς επί τη βάσει του βαθμού, όν φέρει εν τη αποστρατεία έκαστος των μετόχων, πλην των αξιωματικών πληρωμάτων και τεχνιτών και των υπαξιωματικών, δι' ους ορίζεται το μέρος επί τη βάσει του τελευταίου βαθμού όν είχαν εν ενεργεία

προ της απομακρύνσεως αυτών, ή του αμέσως ανωτέρου βαθμού εν ή περιπτώσει έλαβον ούτοι συν τη απομακρύνσει των ένα ή έστω και πλείονας βαθμούς.....».

Στο άρθρο 68: «Μερίσματος δικαιούνται οι εκ της ενεργού υπηρεσίας οπωσδήποτε απομακρυνόμενοι ενεργοί μέτοχοι, εφόσον δικαιούνται συντάξεως εκ του Δημοσίου Ταμείου.....» και

Στο άρθρο 70, [όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 32 του α.ν. 1005/1937 (Α' 520) και την προσθήκη στην παράγραφο 3 δύο εδαφίων με το άρθρο 4 του ν. 2913/2001 (Α' 102)]: «1. Το κατά τα ανωτέρω καθοριζόμενον μέρισμα διαιρείται εις πλήρες και ηλατωμένον. Πλήρους μερίσματος δικαιούνται οι απόστρατοι μέτοχοι και αι χηρεύουσαι οικογένειαι των εφόσον αυτοί ή οι δικαιοπάροχοι των (δια τας χηρευούσας οικογενείας) έχουν συμπεμπληρωμένην εικοσιπενταετή συντάξιμον υπηρεσίαν, αναγνωρισθείσα δι'αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ηλαττωμένου μερίσματος δικαιούνται οι ως άνω, εφόσον δεν έχουν συμπεμπληρωμένην εικοσιπενταετή συντάξιμον υπηρεσίαν και είναι τούτο ίσον προς τόσα εικοστά πέμπτα του πλήρους, όσα τα συντάξιμα έτη των 3. Ως συντάξιμος υπηρεσία δια τα έναντι του Ταμείου δικαιώματα λογίζεται μόνον η εν πραγματική υπηρεσία και ουσιαστικώς διανυομένη τοιαύτη εν τω ΒΝ, τη Β. Αεροπορία, τω Στρατώ της Ξηράς, και τω Δικαστικώ κλάδω και εις άλλας δημοσίας θέσεις, ήτις λογίζεται διπλή μόνον εις περιπτώσεις πολέμου και επιστρατεύσεως. Πάσα άλλη υπηρεσία υπολογιζομένη ως συντάξιμος ή διπλή, δια την σύνταξιν του Δημοσίου δεν λογίζεται τοιαύτη δια το ΜΤΒΝ εξαιρέσει μόνον των μέχρι της 1^{ης} Ιαν. 1930 περιόδων, δια τας οποίας, η τυχόν δι'ειδικών διατάξεων αναγνωρισθείσα πλασματική υπηρεσία, ως πραγματική λογίζεται και δια το ΜΤΒΝ ως συντάξιμος υπηρεσία κατά τα ανωτέρω. «Επίσης, αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο ΜΤΝ ο προβλεπόμενος χρόνος σπουδών σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, υπό την προϋπόθεση ότι το πτυχίο της οικείας Σχολής ή η ιδιότητα του τελειοφοίτου ή του φοιτητή αποτελούν τυπικό προσόν των υποψηφίων για την κατάταξή τους ως Δοκίμων Σημαιοφόρων Οικονομικών, Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού και σπουδαστών της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων ή για την κατάταξή τους απευθείας ως μονίμων Αξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού ή του Λιμενικού Σώματος. Προκειμένου για Αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος, προέλευσης εκ του Εμπορικού Ναυτικού, αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο ΜΤΝ ο χρόνος φοίτησής τους στις Ανώτερες Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού ή Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, καθώς και ο χρόνος θαλάσσιας υπηρεσίας που ισχύει κάθε φορά και αποτελεί τυπικό προσόν των υποψηφίων για κατάταξή τους ως Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικών. Για τους αξιωματικούς του Π.Ν. ειδικής μονιμότητας,

προέλευσης εκ του Εμπορικού Ναυτικού (Ε.Ν.), αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο Μ.Τ.Ν. ο χρόνος φοίτησής τους στις Ανώτερες Δημόσιες Σχολές Ε.Ν. ή Ακαδημίες Ε.Ν., καθώς και ο χρόνος θαλάσσιας υπηρεσίας που ισχύει κάθε φορά και αποτελεί τυπικό προσόν των υποψηφίων για κατάταξή τους ως Επικούρων Αξιωματικών του Π.Ν.. Για τους υπαξιωματικούς του Λ.Σ. αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.) ο προβλεπόμενος χρόνος σπουδών σε Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης ή Ακαδημίες Ε.Ν., υπό την προϋπόθεση ότι το πτυχίο της οικείας Σχολής αποτελεί τυπικό προσόν των υποψηφίων για την κατάταξή τους ως Δοκίμων Υπαξιωματικών του Λ.Σ.». 4. 5. Η αναγνώριση από το ΜΤΝ των προϋπηρεσιών της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται αμέσως μετά την απόκτηση της ιδιότητας του μονίμου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Για την αναγνώριση των προϋπηρεσιών αυτών, οι παραπάνω υπόκεινται επί χρονικό διάστημα ίσο προς τον αναγνωριζόμενο χρόνο σε πρόσθετη κράτηση υπέρ ΜΤΝ, που υπολογίζεται επί των εκάστοτε αποδοχών του βαθμού τους. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΜΤΝ καθορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης των προϋπηρεσιών αυτών για μετόχους που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.....».

Β. Με το ν. 1106/1980 (Α' 301) συμπληρώθηκαν οι διατάξεις της νομοθεσίας περί Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας.

Ειδικότερα, στο άρθρο 1 του νόμου αυτού ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Στρατιωτικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, ως και οι οπλίται, Ανθυπασπισταί και Αξιωματικοί της Χωροφυλακής και του Λιμενικού Σώματος, μέτοχοι και μερισματούχοι των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, εξελθόντες ή εξερχόμενοι της ενεργού υπηρεσίας από 10 Ιουνίου 1974 και εντεύθεν..... δικαιούνται μερίσματος, μετά των επ' αυτού σχετικών προσαυξήσεων και λοιπών παροχών του βαθμού τον οποίον έφερον και με τον οποίον εμισθοδοτούντο ή του βαθμού του οποίου τας αποδοχάς ελάμβανον κατά την έξοδόν των εκ της υπηρεσίας. 2. Οι εν παραγράφω 1, εφόσον edικαιώθησαν συντάξεως προσηυξημένης δι' επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, λαμβάνουν από 1 Ιανουαρίου 1978: α., β. Οι μερισματούχοι του ΜΤΝ, το μέρος της παραγράφου 1 προσηυξημένον κατά το ποσοστόν του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας.....»

Γ.1. Με το ν. 2838/2000 «Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 179) προβλέπεται η χορήγηση μισθολογικών προαγωγών στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του

Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος. Ειδικότερα, στον εν λόγω νόμο ορίζονται τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 5, [όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του προοιμίου του και των περιπτώσεων α' και β' με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 του ν. 3016/2002 (Α' 110)]: «1. Οι ισχύουσες διατάξεις περί μισθολογικών προαγωγών των εν ενεργεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος συμπληρώνονται ως εξής: α. Δεκανείς, Λοχίες και Επιλοχίες παραγωγικής σχολής ή μη, Αρχιλοχίες και Ανθυπασπιστές μη παραγωγικής σχολής των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και οι αντίστοιχοι προς τους ανωτέρω της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος, προάγονται μισθολογικά στους βαθμούς του Επιλοχία, Αρχιλοχία, Ανθυπασπιστή, Ανθυπολοχαγού, Υπολοχαγού, Λοχαγού, Ταγματάρχη και Αντισυνταγματάρχη ή αντίστοιχους....., β....., γ....., δ....., ε. Οι προαγωγές, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δεν λαμβάνονται υπόψη ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εν γένει για τα Μετοχικά και Επικουρικά Ταμεία, καθώς και τα Ταμεία Πρόνοιας και Αλληλοβοήθειας. Με απόφαση του αρμόδιου ή των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από της ισχύος του παρόντος νόμου καθορίζεται ο χρόνος, ο τρόπος, η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ενεργοποίηση των προαναφερομένων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων» και

Στο άρθρο 6, [όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παράγραφο 2 του άρθρου 37 του ν. 3016/2002 (Α' 110)]: «1. Σε Αξιωματικούς που προέρχονται από Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) ή αντίστοιχες παραγωγικές σχολές Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματοςπαρέχεται με πράξη του αρμόδιου Υπουργού, βασικός μισθός επόμενου και μεθεπόμενου βαθμού, προσαυξανόμενος με τα πάσης φύσεως επιδόματα και λοιπές παροχές, πλην των ειδικά αναφερομένων στην παράγραφο 7, με τη συμπλήρωση συνολικής πραγματικής υπηρεσίας στο Σώμα ως εξής: α....., β....., γ....., δ....., ε....., στ....., ζ....., η....., θ..... 2....., 3....., 4....., 5....., 6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας θεωρείται ο χρόνος που διανύθηκε αθροιστικά στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία, στο Λιμενικό και Πυροσβεστικό Σώμα, στην τέως Ελληνική Χωροφυλακή και στην τέως Αστυνομία Πόλεων από την ημερομηνία κατάταξης, η υπηρεσία στις Ένοπλες Δυνάμεις ως κληρωτού ή έφεδρου, καθώς και ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης στα Α.Ε.Ι., στα Τ.Ε.Ι., στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), η προβλεπόμενη

κατά περίπτωση από την κείμενη νομοθεσία θαλάσσια υπηρεσία, πριν και μετά τη λήψη του διπλώματος Γ' Τάξης Αξιωματικού του Εμπορικού Ναυτικού και ο ελάχιστος χρόνος απόκτησης ειδικότητας, εφόσον η φοίτηση ή το πτυχίο ή η προϋπηρεσία ή η ειδικότητα αποτελεί τυπικό προσόν κατάταξης..... 7..... 8. Οι προαγωγές, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δεν λαμβάνονται υπόψη ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εν γένει για τα Μετοχικά και Επικουρικά Ταμεία, καθώς και τα Ταμεία Πρόνοιας και Αλληλοβοήθειας. Με απόφαση του αρμόδιου ή των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από της ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζεται ο χρόνος, ο τρόπος, η διαδικασία καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ενεργοποίηση των προαναφερομένων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.....».

2. Κατ' εξουσιοδότηση της διατάξεως της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 2838/2000 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Φ.951.1/58/2000 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας και του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Ενεργοποίηση και επέκταση διατάξεων του ν. 2838/2000 ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μετόχων του MTN» (Β'90), στην οποία ορίζονται τα εξής: «Οι μέτοχοι του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού, που συνταξιοδοτούνται μετά την εφαρμογή του ν. 2838/2000 (ΦΕΚ 179 Α από 4-8-2000), ήτοι 1-7-2000, δικαιούνται μέρισμα που προσδιορίζεται στο ύψος του μισθολογικού βαθμού στον οποίο υπολογίζεται και η σύνταξη από το ΓΛΚ. Δηλαδή χορηγείται μέρισμα ολόκληρο ή διαφορά 2/3 του μισθολογικού βαθμού με τον οποίο συνταξιοδοτήθηκε ο μέτοχος, όπως ο μισθός αυτός ορίζεται στα άρθρα 5 και 6 ανωτέρω νόμου. Οι υποχρεώσεις μερισματούχων που δικαιούνται απονομή μερίσματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο είναι η καταβολή τουλάχιστον δώδεκα (12) ή οκτώ (8) μηνιαίων εισφορών, που αντιστοιχούν στον προηγούμενο βαθμό από εκείνο που συνταξιοδοτούνται με πλήρη μισθοδοτικό βαθμό ή τη διαφορά 2/3 αντίστοιχα. Εφόσον κατά τη χορήγηση του μερίσματος υπάρχει υπόλοιπο ανωτέρω καταβολών, η εξόφληση γίνεται εφάπαξ ή σε μηνιαίες δόσεις μετά από αίτηση του μετόχου και σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου».

III. Ερμηνεία των διατάξεων

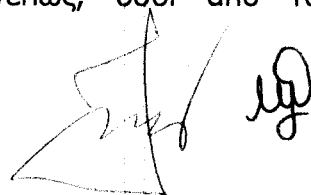
Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα ακόλουθα :

1α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. της 21/31-10-1932 (Α' 387), σκοπός του Μ.Τ.Ν. είναι, πλην άλλων, η χορήγηση μερίσματος στους μετόχους του, και σε περίπτωση θανάτου αυτών, στις οικογένειές τους. Ως μέτοχοι αυτού νοούνται όσοι δικαιούνται, κατόπιν καταβολής των αναλόγων κρατήσεων (εισφορών), να

απολαύσουν τα εκάστοτε παρεχόμενα υπ' αυτού ωφελήματα. Διαιρούνται δε σε εν ενεργεία και εν αποστρατεία, ενώ δεν είναι επιτρεπτή η αναγνώριση της ιδιότητας του μετόχου αν δεν έχουν καταβληθεί από αυτούς οι ανάλογες εισφορές κατά την Υπηρεσία τους στο Πολεμικό Ναυτικό, Λιμενικό Σώμα κ.λ.π. (άρθρο 19). Τα εν λόγω πρόσωπα παύουν να έχουν την ιδιότητα του ενεργού μετόχου, μεταξύ άλλων, και στην περίπτωση αποστρατείας, οπότε μεταπίπτουν στην κατάσταση του αποστράτου μετόχου και, εφόσον δικαιούνται συντάξεως εκ του Δημοσίου Ταμείου, δικαιούνται απολήψεως του μερίσματος που τους αναλογεί (άρθρο 23), το ποσό του οποίου ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, βάσει των διατάξεων του ως άνω προεδρικού διατάγματος και του βαθμού τον οποίο φέρει καθένας μέτοχος εν αποστρατεία, το ύψος του δε συναρτάται προς τον χρόνο της μετοχικής σχέσεως (άρθρα 65, 66 και 68).

β. Ως συντάξιμη υπηρεσία για τα έναντι του Μ.Τ.Ν. δικαιώματα λογίζεται μόνο η πραγματική υπηρεσία που διανύθηκε ουσιαστικά στο Πολεμικό Ναυτικό, στην Αεροπορία, το Στρατό Ξηράς και σε άλλες δημόσιες θέσεις. Οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία υπολογιζομένη ως συντάξιμος ή διπλή, για τη σύνταξη του Δημοσίου, δεν λογίζεται ως τέτοια για το Μ.Τ.Ν. Αναγνωρίζεται, όμως, ως χρόνος μετοχικής σχέσεως στο Μ.Τ.Ν. ο προβλεπόμενος χρόνος σπουδών σε Α.Ε.Ι., υπό την προϋπόθεση ότι το πτυχίο αυτού αποτελεί τυπικό προσόν των υποψηφίων προς κατάταξη ως Δοκίμων Σημαιοφόρων Οικονομικών, Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού και σπουδαστών της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων ή για την κατάταξή τους απευθείας ως μονίμων Αξιωματικών του Π.Ν. ή του Λ.Σ., καθώς και ο χρόνος φοιτήσεώς τους στις Ανώτερες Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού ή Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού. Περαιτέρω, όσον αφορά τους αξιωματικούς του Π.Ν. τους προερχόμενους από το Εμπορικό Ναυτικό, αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσεως στο Μ.Τ.Ν. αφ' ενός ο χρόνος φοιτήσεως στις Ανώτερες Δημόσιες Σχολές Ε.Ν. ή Ακαδημίες Ε.Ν. και αφ' ετέρου ο χρόνος θαλάσσιας υπηρεσίας που ισχύει κάθε φορά και αποτελεί τυπικό προσόν των υποψηφίων για κατάταξή τους ως Επίκουρων Αξιωματικών Π.Ν. Τέλος, αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσεως, για τους υπαξιωματικούς του Λ.Σ., ο προβλεπόμενος χρόνος σπουδών σε Α.Ε.Ι. ή Α.Ε.Ν., υπό την προϋπόθεση ότι το πτυχίο της οικείας Σχολής αποτελεί τυπικό προσόν κατατάξεως αυτών ως Δοκίμων Υπαξιωματικών Λ.Σ. (άρθρο 70 παρ. 3).

γ. Η αναγνώριση από το Μ.Τ.Ν. των παραπάνω προϋπηρεσιών γίνεται αμέσως μετά την απόκτηση της ιδιότητας του μονίμου με απόφαση του Δ.Σ. του Μ.Τ.Ν., με την καταβολή προσθέτου κρατήσεως υπέρ του ΜΤΝ επί χρονικό διάστημα ίσο προς τον αναγνωριζόμενο χρόνο (άρθρο 70 παρ. 5). Συνεπώς, όσοι από τους

προαναφερόμενους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς μονιμοποιούνται, δικαιούνται, μετά τη μονιμοποίησή τους, από την οποία άλλωστε καθίστανται και ενεργοί μέτοχοι του Μ.Τ.Ν., να αναγνωρίσουν τον αναφερόμενο για κάθε περίπτωση χρόνο ως χρόνο μετοχικής σχέσεως στο Μ.Τ.Ν., υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Η αναγνώριση του ως άνω χρόνου, τουτέστιν αυτού που προβλέπεται από τις διατάξεις των εδαφίων που προστέθηκαν στο άρθρο 70 παρ. 3 του π.δ/τος της 31-10-1932 με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2913/2001, γίνεται αναμφισβήτητα ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, στου οποίου τη βούληση ανάγεται, πράγμα άλλωστε που προκύπτει ακόμη και από τις συνταξιοδοτικές πράξεις του Δημοσίου, σύμφωνα με τις οποίες η αναγνώριση των ως άνω προϋπηρεσιών, για τη σύνταξη του Δημοσίου, γίνεται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων (βλ. ενδεικτικά τις υπ' αριθμ. 30580/2012 και 29718/2012 συνταξιοδοτικές πράξεις). Η ίδια απάντηση προσήκει και όσον αφορά τον χρόνο του λιμενοφύλακα που διανύθηκε πριν την ισχύ της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2913/2001, ο οποίος ως χρόνος διανυθείς σε δημόσια θέση είναι αναγνωριστέος μόνον ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, αφού η σχετική διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 70 του π.δ./τος της 21/31-10-1932 αναφέρεται αδιακρίτως σε όλες τις προϋπηρεσίες της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου.

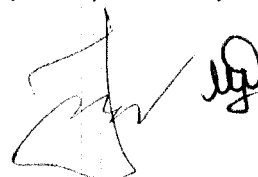
δ. Επομένως, ο προβλεπόμενος στην παράγραφο 3 του άρθρου 70 του π.δ. της 21/31-10-1932 χρόνος υπηρεσίας και ο χρόνος υπηρεσίας λιμενοφύλακα που διανύθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της διατάξεως της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2913/2001, δεν είναι υποχρεωτικώς αναγνωριστέος, έστω και αν ο χρόνος αυτός αναγράφεται στη συνταξιοδοτική τους πράξη του Γ.Λ.Κ. ως χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας, αλλά η αναγνώρισή του αποτελεί δικαίωμα του μετόχου, το οποίο ανάγεται στη σφαίρα των επιλογών του, ασκείται με την υποβολή σχετικής αιτήσεως και πραγματώνεται με την καταβολή των προβλεπομένων εισφορών, υπό την έννοια ότι το Ταμείο δεν δικαιούται να προβεί στην αναγνώριση και παρακράτηση εισφορών χωρίς την υποβολή σχετικής αιτήσεως του μετόχου, ούτε απαιτείται η εκ μέρους του μετόχου υποβολή αιτήσεως περί μη αναγνωρίσεως του εν λόγω χρόνου υπηρεσίας, η παράλειψη της οποίας δεν καθιστά την αναγνώριση υποχρεωτική.

ε. Σημειωτέον στο σημείο αυτό ότι, όταν τίθεται ως προϋπόθεση για την απονομή παροχής από ασφαλιστικό φορέα η συνταξιοδότηση του ασφαλισμένου του από το Δημόσιο, η πράξη κανονισμού συντάξεως του ΓΛΚ δεσμεύει μεν τα αρμόδια για την απονομή μερίσματος όργανα του ΜΤΝ ως προς τον βεβαιούμενο σ' αυτήν χρόνο υπηρεσίας, τη φύση της, το χρόνο τερματισμού της υπηρεσίας αυτής, καθώς και του ύψους των αποδοχών του μήνα εξόδου των μετόχων του, πλην όμως

το ζήτημα αν ο χρόνος υπηρεσίας που αναφέρεται στη συνταξιοδοτική πράξη του ΓΛΚ είναι και χρόνος μετοχικής σχέσεως με το ΜΤΝ κρίνεται αποκλειστικά με βάση τις διέπουσες την ασφαλιστική σχέση του μετόχου με το ΜΤΝ διατάξεις (ΝΣΚ 396/2001, Ε. Σπηλιωτόπουλος, ό.π. παρ. 102, ΣτΕ 1808/1973, 974/1964, 2897/1995, 1454, 1455/1994, πρβλ. ΣτΕ 1534/1989, 2759/1993).

2. α. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 1106/1980 (Α' 301), οι στρατιωτικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και οι Ανθυπασπιστές και Αξιωματικοί της Χωροφυλακής και του Λιμενικού Σώματος, μέτοχοι και μερισματούχοι των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, εξελθόντες ή εξερχόμενοι της ενεργού υπηρεσίας από 10 Ιουνίου 1974 και μετά δικαιούνται μερίσματος, μετά των επ' αυτού σχετικών προσαυξήσεων και λοιπών παροχών του βαθμού τον οποίο έφερον και με τον οποίο εμισθοδοτούντο ή του βαθμού του οποίου τις αποδοχές ελάμβανον κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία. Εκ των ως άνω προσώπων οι μερισματούχοι του Μ.Τ.Ν., εφόσον δικαιώθηκαν συντάξεως προσαυξημένης με επίδομα χρόνου υπηρεσίας, λαμβάνουν από 01-01-1978 το μέρος προσαυξημένο κατά το ποσοστό του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας.

β. Εξ' άλλου, με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000 (Α' 179) προβλέπεται η χορήγηση μισθολογικών προαγωγών στους υπαξιωματικούς, ανθυπασπιστές και αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, η οποία σε καμία περίπτωση δεν θεμελιώνει δικαίωμα βαθμολογικής προαγωγής, κατά τη ρητή περί τούτου διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του παραπάνω νόμου. Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις των παραπάνω διατάξεων αυξάνεται ο βασικός μισθός όλων εν γένει των βαθμών των υπαξιωματικών (από 01-01-2001) και των αξιωματικών (από 01-07-2000) των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και του Λιμενικού Σώματος, με τη συμπλήρωση ορισμένου, για κάθε βαθμό, χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας. Λαμβανομένου δε περαιτέρω υπόψιν ότι, σε περίπτωση αυξήσεως του βασικού μισθού των εν ενεργεία στρατιωτικών με τη μορφή μισθολογικών προαγωγών χωρίς ιδιαίτερη αξιολόγηση από τα αρμόδια συμβούλια κρίσεων για τη χορήγηση αυτών, αλλά με τη συνδρομή ορισμένων τυπικών κριτηρίων, ο μισθός που διαμορφώνεται αποτελεί βασικό μισθό κατά την έννοια των διατάξεων των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 34 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών διατάξεων (π.δ. 166/2000), έπεται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, εφόσον ο υπό του νομοθέτου επιλεγεί τρόπος αυξήσεως του βασικού μισθού των άνω στρατιωτικών είναι αυτός της χορηγήσεως μισθολογικών προαγωγών χωρίς ιδιαίτερη αξιολόγηση των ουσιαστικών τους προσόντων από τα αρμόδια συμβούλια κρίσεων, η αύξηση του βασικού μισθού

των εν ενεργεία υπαξιωματικών και αξιωματικών κατά τους ορισμούς των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000 αποτελεί μέρος των συντάξιμων αποδοχών και λαμβάνεται υπόψιν για τον κανονισμό της συντάξεώς τους (Ολ. Ελεγκτικού Συνεδρίου 32/2012).

γ. Περαιτέρω, με την εκδοθείσα, κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 2838/2000, υπ' αριθμ. Φ. 951.1/58/2000 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας και του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας έγινε η ενεργοποίηση και επέκταση των προπαρατεθεισών διατάξεων του ν. 2838/2000, ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μετόχων του Μ.Τ.Ν., ορισθέντος δι' αυτής ότι οι συνταξιοδοτούμενοι μετά την 01-07-2000 (ημερομηνία εφαρμογής του ν. 2838/2000) μέτοχοι του Μ.Τ.Ν. δικαιούνται μερίσματος που προσδιορίζεται στο ύψος του μισθολογικού βαθμού στον οποίο υπολογίζεται και η σύνταξη από το Γ.Λ.Κ.. Ειδικότερα ορίστηκε ότι χορηγείται μέρισμα ολόκληρο ή διαφορά 2/3 του μισθολογικού βαθμού με τον οποίο συνταξιοδοτήθηκε ο μέτοχος, όπως ο μισθός αυτός ορίζεται στα άρθρα 5 και 6 του ανωτέρω νόμου, ενώ προσδιορίστηκαν και οι υποχρεώσεις των μερισματούχων που συνίστανται στην καταβολή τουλάχιστον δώδεκα (12) ή οκτώ (8) μηνιαίων εισφορών, οι οποίες αντιστοιχούν στον προηγούμενο βαθμό από εκείνο που συνταξιοδοτούνται με πλήρη μισθοδοτικό βαθμό ή τη διαφορά 2/3, αντιστοίχως.

δ. Οι ως άνω διατάξεις του ν. 2838/2000 και της εκδοθείσας, κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, υπ' αριθμ. Φ.951.1/58/2000 κ.υ.α., αναφέρονται στη χορήγηση μισθολογικών προαγωγών και την αύξηση των βασικών μισθών όλων εν γένει των βαθμών των Υπαξιωματικών και Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος και, συνακολούθως, προσδιορίζουν τον μισθολογικό βαθμό του χρόνου της αποστρατείας τους, με βάση τον οποίο υπολογίζεται και η σύνταξη από το Γ.Λ.Κ. και το μέρισμα του ΜΤΝ, δεδομένου ότι η πράξη κανονισμού συντάξεως του Δημοσίου, με την οποία απονέμεται σύνταξη στις προαναφερόμενες κατηγορίες στρατιωτικών, δεσμεύει τα αρμόδια για την απονομή μερίσματος όργανα του ΜΤΝ ως προς το ύψος των αποδοχών του μήνα εξόδου τους από τις Ένοπλες Δυνάμεις και το Λιμενικό Σώμα (ΝΣΚ 396/2001, Ε. Σπηλιωτόπουλος, ό.π. παρ. 102, ΣτΕ 1808/1973, 974/1964, 2897/1995, 1454, 1455/1994, πρβλ. ΣτΕ 1534/1989, 2759/1993). Επομένως, οι ως άνω διατάξεις ουδόλως σχετίζονται με την αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας και προϋπηρεσίας στο ΜΤΝ, στην οποία αφορά το ερώτημα. Καμία δε έννομη επιρροή δεν ασκεί το γεγονός ότι, για την αύξηση του βασικού μισθού των εν ενεργεία υπαξιωματικών και αξιωματικών, κατά τους ορισμούς των διατάξεων των άρθρων 5

και 6 του ν. 2838/2000, λαμβάνεται υπόψη ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας κατ' άρθρο 6 του ίδιου νόμου και υπηρεσίες που τυγχάνει να είναι αναγνωριστέες κατ' άρθρο 70 περ. 3 του π.δ/τος της 21/31-10-1932 και τούτο διότι οι υπηρεσίες αυτές λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση του μισθολογικού βαθμού και μόνον και όχι ως χρόνος μετοχικής σχέσεως, για το λόγο αυτό, άλλωστε, οι διατάξεις της προαναφερομένης ΚΥΑ, οι οποίες περιέχουν πλήρη ρύθμιση, προβλέπουν καταβολή εισφορών που αντιστοιχούν στον προηγούμενο βαθμό από εκείνον που συνταξιοδοτούνται και όχι στον χρόνο υπηρεσίας που ελήφθη υπόψη για τη μισθολογική προαγωγή. Επομένως, η συσχέτιση του συντάξιμου μισθολογικού βαθμού με τις αναγνωριστέες προϋπηρεσίες της παραγράφου 3 του άρθρου 70 του π.δ/τος της 21/31-10-1932, στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση, διότι πρόκειται περί εντελώς διαφορετικών στοιχείων που αποτελούν τη βάση υπολογισμού του μερίσματος.

IV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, επί του υποβληθέντος ερωτήματος αρμόζει η εξής απάντηση: Ο προβλεπόμενος στην παράγραφο 3 του άρθρου 70 του π.δ. της 21/31-10-1932 χρόνος υπηρεσίας και ο χρόνος υπηρεσίας λιμενοφύλακα που διανύθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της διατάξεως της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2913/2001, δεν είναι υποχρεωτικώς αναγνωριστέος, έστω και αν ο χρόνος αυτός αναγράφεται στη συνταξιοδοτική τους πράξη του Γ.Λ.Κ. ως χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας, αλλά η αναγνώρισή του αποτελεί δικαίωμα του μετόχου, το οποίο ανάγεται στη σφαίρα των επιλογών του, ασκείται με την υποβολή σχετικής αιτήσεως και πραγματώνεται με την καταβολή των προβλεπομένων εισφορών, υπό την έννοια ότι το Ταμείο δεν δικαιούται να προβεί στην αναγνώριση και παρακράτηση εισφορών χωρίς την υποβολή σχετικής αιτήσεως του μετόχου, ούτε απαιτείται η εκ μέρους του μετόχου υποβολή αιτήσεως περί μη αναγνώρισεως του εν λόγω χρόνου υπηρεσίας, η παράλειψη της οποίας δεν καθιστά την αναγνώριση υποχρεωτική.

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε

Αθήνα, 11 - 05 - 2014

Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Γεωργ. Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Μουκαζής
Πάρεδρος ΝΣΚ